

Forskere uenige om tigerens fortid

Sneleoparden er tigerens nærmeste slægtning, viser nye genetiske undersøgelser af de fem store kattearters dna. Usandsynligt, mener dansk zoolog.

ANNE G. ANDERSSON

De majestætiske dyr bevæger sig dovent hen mod dagens menu bestående af en 75 kilo tung luns frisk hestekød. De seks tigre i Københavns Zoologiske Have knurrer, mens de gnasker løs. Dyrenes lyde fortøner sig ud over anlægget og blander sig med pludren fra tilskuerne. Der er kamp om pladserne op ad hegnet omkring anlægget, hvor børn i flyverdragter stamper for holde varmen.

Ifølge den kinesiske kalender er vi lige gået ind i tigerens år, og et hold amerikanske forskere har netop fremlagt ny viden, der bringer os nærmere en forståelse af den sribede katts genetiske ophav.

Som medlem af Panthera-slægten er tigreren sammen med leoparden, løven, jaguaren og sneleoparden tættere i familie med hinanden end med andre mindre kattedyr. Men de specifikke relationer mellem de fem store nulevende kattedyr har hidtil været svære at præcisere.

Et hold amerikanske forskere på Texas A & M University har derfor foretaget en omfattende genetisk analyse af dna'et hos de fem store kattedyr. Og resultaterne viser et overraskende slægtskab mellem tigreren og sneleoparden, der begge er blandt de mest truede kattedyr i verden. Dermed skulle tigreren være længere fra løven, leoparden og jaguarer, end disse store katte er fra hinanden, viser resultaterne.

1,2 millioner år ældre end antaget
Forskerne er nået frem til deres resultat ved at sammenligne det dna, der findes i kattedyrenes mitokondrier (cellens 'kraftværker') og inden for kønskromosomerne.

Og ifølge disse undersøgelser udspaltede tigreren og sneleoparden sig fra hinanden for omkring 3,9 millioner år siden, hvorpå tigreren begyndte at udvikle sig som selvstændig art for 3,2 millioner år siden. Fossile fund i

Asien har indtil nu dateret tigreren cirka 2 millioner år tilbage. Ifølge de genetiske data skulle tigreren altså være 1,2 millioner år ældre, end de fossile fund peger på.

Undersøgelserne påviser også genetiske fællestræk mellem løver, leoparder og jaguarer. Deres forfædre udspaltede sig fra andre kattedyr for mellem 4,3 og 3,8 millioner år siden. Jaguaren begyndte at udvikle sig som selvstændig art for omkring 3,6 til 2,5 millioner år siden, mens analyseerne viser, at løver og leoparder først udspaltede sig fra hinanden for 3,1 til 1,95 millioner år siden. Da var tigreren allerede udviklet som en selvstændig art, viser de genetiske data.

Tigreren er dermed ældre og mere adskilt fra de andre Panthera-katte, end forskerne hidtil har regnet med.

Modsat øvrige viden

Per Christiansen, der er chefzoolog ved Aalborg Zoo og som anatom har beskæftiget sig med problemstillingen omkring rodyrenes slægtskabsforhold, er skeptisk over for de nye resultater. Det er ikke første gang, han hører, at genetiske analyser har vist, at sneleoparden skulle være tigreren nærmeste slægtning, og at de skulle danne en selvstændig gruppe, som

de andre store kattedyr er uden for. Men han mener, at det er »meget usandsynligt«. Han er dog enig i, at løven, jaguaren og leoparden har sin egen gruppe, som tigreren ikke er en del af.

»Det, at sneleoparden skulle være tættest på tigreren, det er der kun genetiske data, der tyder på. Alle andre data taler diametralt imod det,« siger Per Christiansen og forklarer, at anatomiske analyser af dyrenes kranier, skelet, adfærd, lydtyrninger og strubehoved peger på, at tigreren er mere beslægtet med løven, jaguaren og leoparden end

«Det, at sneleoparden skulle være tættest på tigreren, det er der kun genetiske data, der tyder på. Alle andre data taler diametralt imod det»

Per Christiansen, chefzoolog, Aalborg Zoo

med sneleoparden, der er det mest primitive medlem af Panthera-gruppen.

»Hvis det nu er rigtigt, som genetikerne hævder, at sneleoparden er tigreren nærmeste slægtning, så skulle alle de her ka-

raktertræk jo være udviklet uafhængigt hos tigreren. Og så er der en masse ting omkring vores viden om naturens dynamik, tilpasninger og evolutionsforløbet, som ser anderledes ud, end vi ellers går og tror. Det kan også godt være. Men det er godt nok ikke særlig sandsynligt,« siger zoologen.

Også andre af undersøgelsens resultater om, at tigreren skulle have udviklet sig som selvstændig art for 3,2 millioner år siden, bliver modtaget med en vis skepsis af Per Christiansen:

»Tigerens linje kan meget vel være 3,2 millioner år gammel, men tigreren som art er sandsynligvis yngre,« siger han.

Per Christiansen påpeger, at man skal passe på med at drage konklusioner på baggrund af analyser af dna'et i mitokondrier, da disse kun nedarves gennem moderen og ikke fra begge forældre.

»Derfor kan det være svært at sige, hvad det helt præcist er, de fortæller os,« siger han.

Udnyttelsestruet

I Københavns Zoologiske Have har amur-tigrerne Petra og Tigrid og deres fire unger trukket hestekødet i læ for kulden, og tilskuerne er trukket over mod flodhestene,

FRAGMENTERET. Via analyser af udvalgte dele af tiger-dna konkluderer amerikanske forskere, at tigreren er nærmere beslægtet med sneleoparden end med andre af de store kattedyr.

Arkivfoto: Mahesh Kumar, Esteban Felix, Vincent Thian, Sakchai Lalit, Santiago Llanquin, R. Isotti-A. Cambone/AP

der skal fodres. De enorme sribede katte fortærer kødet med en kølig ro i sikker vished om, at der vil komme mere føde senere på ugen.

I fangenskab er havens tigre sikret bedre kår for overlevelse, end de ville have i naturen. Det anslås, at der lever færre end 3.500 vilde tigre på verdensplan fordelt på fem arter, hvoraf den sydkinesiske tigre frygtes udryddet i løbet af de næste to generationer.

Siden 1940'erne er tre tigerarter blevet udryddet som konsekvens af menneskets adfærd som krybskytteri og indskrænkning af tigrernes leveområder. I Asien har en række myter om, at dele af tigreren skulle have medicinsk virkning, været medvirkende til at bringe dette fabelagtige dyr på udryddelsens rand.

anne.andersson@pol.dk